

۲۰۱۶/۱۰/۱۷

نظر محمد مطمئن

د اجرائیه مشر د پام وړ! د سعودي مسافرو ستونزې

له مودې راهیسي د سعودي د افغان مسافرو شکایتونه کیږي، مگر داسې چاره لاهم ونه شوه، چې د هغوی شکایتونو او ستونزو ته دي ځواب ویل شوی وي.

اجرائیه رئیس سعودي عربستان ته سفر لري، هلته به د شاهي حکومت او کورنۍ له لور رتبه مشرانو سره گوري، دا ډول به افغان سفیر او افغان ډیپلوماټان هم ورسره مجلسونه ولري.

په سعودي عربستان کې ډیری داسې افغان مسافر دي چې نږدې درې، څلور او د ځینو پنځه کلونه کیږي چې د پاسپورټونو او اقامو (ویزو) د ستونزو له امله خپل هیواد ته نه شي راتلای، هرځای ته ولاړل، چارواکو ته یې خپل یرغ ورساوه، مگر غم یې نه خوړل کیږي.

داچې سعودي عربستان او ځینې نور خلیجې هیوادونه افغانانو ته اقامه (اوږد مهاله ویزه) نه ورکوي، نو افغانان چې په کور دننه له بیکارۍ سره مخ دي، د پاکستان څخه په جعلی پاکستانی پاسپورټونو سعودي عربستان او ځینې نورو خلیجې هیوادونو ته تللي دي.

ستونزه داده چې دا څوکلونه کیږي چې پاکستان سختې شروع کړي، او چې کله هم افغانان له سعودي عربستان او یا هم نورو خلیجې هیوادو څخه د پاکستان د لارې راځي، د پاکستان هوايي ډگرونو کې ورڅخه د دوی جعلی شناخت کارډ، پاسپورټ او ټول اسناد اخیستل کیږي، له دې سربیره نغدي پیسې هم ورڅخه وړل کیږي. مجبوراً افغانان په سعودي عربستان او خلیجې هیوادو کې د مسافري ورځې او شپې تیروي.

د طالبانود نظام پرمهال د لنډ وخت لپاره سعودي عربستان سره تفاهم وشو، هغه افغانان چې د پاکستانی پاسپورټونو په کارولو سره سعودي ته تللي وو، هغوی ته د افغان سفارت لخوا نوي افغانی پاسپورټونه ورکول کیدل، او سعودي عربستان به هم په افغانی پاسپورټونو ورته پخوانی اقامي نوي کولي. نور به د پاکستان له احتیاج څخه خلاص وو. د کرزي د حکومت پر مهال هم د لنډ وخت لپاره تعامل وشو، مگر هلته سعودي کې مسافر گيله لري چې د قومي او ژبني ستونزو له کبله دغه پروسه ډیره ژر بنده شوه.

هغه افغان مسافر چې د پاکستان په جعلی پاسپورټونو سعودي ته تللي و، کله چې هم د کرزي په لومړیو وختونو کې د کابل هوايي ډگر د لارې هیواد ته راستنیدل، په پاسپورټونو به یې د افغانستان د دخول ویزه لگول شوې وه، مگر بیا هم دوی ته بلا ستونزې د ژبني او قومي تعصبونو له کبله جوړیدي، او ډیری زیاتي پیسې د ترهگرو په نوم ورڅخه اخیستل کیدي.

نږدې یولک داسې افغانان دي چې پاکستانی پاسپورټونه کاروي، د پاکستان سفارت ورته په سعودي کې پاسپورټ تمدید کوي، کله چې له ډیرو هڅو او کوششونو وروسته د افغان سفارت څخه ویزه واخلي او کابل ته راځي، په هوايي ډگر کې له دوه زره څخه تر څلور زره پورې ډالر ورڅخه په بېلابېلو نومونو اخیستل کیږي، د ترهگر په نوم زندان ته په تگ گواښل کیږي.

دا ډول بله ستونزه د پخوانیو قلمي پاسپورټونو ده، اوس چې نوي کمپیوټري پاسپورټونه اړین دي، او تذکره هم تایید غواړي، په نومونو کې، عمر کې او یا چې لږ هم فرق وي، بیا به مسافر مجبوره وي چې نوي تذکره جوړه او تایید کړي، چې داهم اسانه کار نه دی.

عرب متحده اماراتو کې د پاکستانی پاسپورټونو اړول (بدلول) افغانی پاسپورټونو ته پروسه له ستونزو او مشکلاتو وروسته اوس حل شوې، او افغان مسافر هلته ورڅخه خوښ دي، تر ډیره د دوی له نوي کونسل څخه خلک راضي ښکاري.

قطر هیواد کې هم پاکستانی پاسپورټونه د قانوني پروسې له تکمیل کولو وروسته افغانی پاسپورټونو ته اړول کیږي، اقامه په افغانی پاسپورټ ورته وهل کیږي او ستونزه تر ډیره حل ده.

یواځنۍ ستونزه په سعودي عربستان کې ده، هغه هم د سعودي عربستان لخوا مشکلات نه دي جوړ شوي، بلکې افغان مسافر گيله لري چې د افغان حکومت سفارت هلته د افغان مسافرو د ستونزو په حل کولو کې لیوالتیا ځکه نه لري، چې کله سفارت ته ورشي، نو د یو پاکستانی په سترگه ورته گوري.

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

افغان مسافر گيله لري چې افغان حكومت ونه شواى كولاى چې سعودي عربستان راضي كړي چې افغانانو ته ويزي ورکړي، او دوى هم له مجبوريتنه د پاکستان پر جعلي پاسپورتونو ويزي اخيستي دي، اوس له حكومت څخه غواړي چې د مسافرو په قانوني كولو او بېرته هيواد ته راستنيدو كې ورسره مرسته وكړي، د نورو خليجي هيوادو په څير په سعودي عربستان كې هم د افغانستان سفارت ورته اسانتياوي ورته برابري كړي.

ډيرى دغه افغان مسافر چې پاکستاني جعلي پاسپورتونه لري او په سعودي كې مزدوري كوي، د يوځانگړي قوم خلك دي، دوى وايي چې كله هم په رياض كې افغان سفارت ته ورځي هلته ورسره ناسم چلند كيږي، او هيڅ ډول مرسته ورسره نه كيږي، حتى كه پر همدې پاکستاني پاسپورت، افغانستان ته د ننوتلو ويزه وركول شي، هم دوى به ۴ او ۵ كاله له كوره مسافر نه پاتي كيږي، دوى دا گيله هم لري چې زموږ درې ژبو ورونو سره هغوى چې په پاکستاني جعلي پاسپورتونو سعودي ته تللي همدا د افغانستان ويزې وركولو اسانتياوي ورته وركول كيږي، او د كابل په هوايي ډگر كې هم ورته ستونزي نه جوړيږي.

اميد دى چې اجرائيه رئيس عبدالله عبدالله به د افغان مسافرو دغه ستونزه د سعودي عربستان له لور پورې چارواكو سره ياده او د حل او مرستې غوښتنه به ورڅخه وكړي، دا ډول اميد دى چې افغان سفارت ته هم لارښوونه وشي چې د ستونزي په حل كولو كې غافل ونه اوسي. او د لنډ مهال لپاره په هممهغه پاکستاني پاسپورتونو افغانستان ته د ويزې وركولو اړوند هم فكر وكړي، په كابل هوايي ډگر كې د افغان مسافرو سره د ناسم چلند او ستونزو مخنيوي هم وشي. ډيرى افغان مسافر د سعودي په زندانو كې پراته دي، چې افغان حكومت يې پوښتنه نه ده كړي، كه ډاكټر عبدالله دغه ستونزه هم د سعودي حكومت چارواكو سره ياده كړي.

بنه به داوي چې اجرائيه مشر د افغان مسافرو له رښتوني استازو سره مجلس ولري او له هغوى څخه په حوصله باندي د مسافرو ستونزي واورې، بيا په گډه همدا ستونزي د مسافرو د استازو په مخ كې له افغان سفير سره مطرح كړي.

كه خداى مه كړه، اجرائيه مشر عبدالله عبدالله هم سعودي عربستان كې د افغان مسافرو ستونزه جدې ونه گڼي او په اړه يې بې پرواه پاتي شي، نو د افغان مسافرو گيله به نوره هم پر ځاى او لا زياته شي، چې رښتيا هم د يو ځانگړي قوم د افغان مسافرو د ستونزو حل كولو كې افغان سفارت او مشران ليوالتيا نه لري.

د گډ حكومت دواړو مشرانو ته مو وروستى وړانديز دادى چې په سعودي عربستان كې سفير او افغان ډيپلوماټان داسې څوك وگماري چې د خپل ولس په ژبه ورسره پوه شي، او خپل خلك پردي ونه گڼي، دهغوى سپكاوي ونه كړي.

داچې لاهم افغان سفارت ويل كيږي خپله ځانگړې ودانۍ نه لري او دهند سفارت ورته ځاى وركړي، دا هم ستونزه ده، بنه به داوي چې په رياض كې افغان سفارت خپله ځانگړې ودانۍ كرايه كړي.

پاى

د پاڼو شميره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكني د ليكنيزي بني پازوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكې په څير و لولئ